

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJÓG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman
Károly* könyvkereskedő
vállalva magára, az előfize-
tések, nyilttéri és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

Vád alá helyezés.

Nem rég, alig pár hónapja, a mikor végre-valahára megalakult, életre kelt a nagy nemzeti kormány és diadalmenetben érkeztek annak tagjai a miniszteri székhez, az egész nemzet által egy szívvel egy lélekkel üdvözölve. Sokat reméltünk és remélünk az új kormánytól, e reményünket csak növelte a kabinet egy nagynevű tagjának, Kossuth Ferencnek azon kijelentése, hogy a miniszteri szék után ők nem vágyódtak, azt csak hosszú rábeszélésre voltak hajlandók elfogadni, azért annak a széknek kell hozzájuk formálódni, mert ők ahhoz soha sem formálódnak.

Joggal következtethettük ezekből azt is, hogy ama gyászmagyarokból összeszedett társaságot, mely akarataink ellenére vette kezébe s tartotta hónapokig elfoglalva Magyarország kormányát, — azt a hadat most előfoglaljuk, kérdőre vonjuk és ha bűnösök, — ami kétségtelen — megbüntetjük úgy, hogy az utódok-

nak is elrettentő példa gyanánt szolgáljon.

Elérkezett az idő a büntetésre!

S mi történt?!

Semmi egyéb, mint az, hogy az igazságügyi bizottság előadója 150 lapnál nagyobb terjedelmű javaslatot terjesztett a bizottság elé, a melyben kifejti és megindokolja, hogy a darabantokat vád alá lehetne helyezni, meg lehetne büntetni.

Hát tisztelt igazságügyi bizottsági előadó ur, elfelejtette már a kilenc hónap előtti dolgokat, a királyi biztosokat, a parlament hozzájárulása nélkül megkötött kereskedelmi szerződéseket, a parlament fegyveres erővel való feloszlatását és a katonákkal történt szétkergetését? Hiszen ön is ott volt, s önt majdnem végleg kikergették a törvényhozók házából!

Hát ha az igazságügyi bizottság ezeket, — a mely alkotmány és törvényellenes tények bizonyára súlyos büntetést érdemelnek, —

elfelejtette; nem felejtette el azt a nemzet!

A darabont kormány bünt követett el, bűnhődnie is kell érte. Nem lehet az elődjeik közül egyet kirántani bűnbaknak, mert az elődjeik is bűnösök, de ők még bűnösebbek. Szó sincs róla tehát, Plósz Sándor is megérdemli a vád alá helyezést, de a darabontok százszor jobban, ha ugyan ezt a fogalmat hatványozni lehet. Sőt a mit Plósz tett, az talán nem is bűn, hanem gyengeség, de ezért már el is érte a büntetés annyira, hogy aligha lesz neki kedve többé politizálni.

Plósz mellé sorozandó Kristóffy, Lányi és ezeknek a többi dicső „bajtársa.“

A darabantokat nem csak „lehetne,“ hanem „kell“ vád alá helyezni és teljes erővel azon törekedni, hogy elvegyék méltó büntetésüket.

T Á R G A.

A kis másoló.

Gyula negyedosztályú gimnazista volt; tizennégy éves, kedves fiú, halvány arccal és fekete hajfürtökkel. Nagycsaládu hivatalnoknak volt legöregebb fia. Atyja szerette, dédelgette és elnéző volt iránta. Elnéző minden dologban, kivéve tanulmányait illetőleg; a fiúnak minél előbb hivatalba kell lépnie, hogy segítse fenntartani a családot. Már jó öregecske volt az apa és a tulsok munka még inkább megöregítette. Ennek dacára még esténként cimszalagokat irt és feláldozta éjjeli nyugalmát. Három koronát kapott ötszáz cimszalag irásáért, s ez a jövedelem sokat lendített anyagi helyzetén. De az egészsége fogyott.

„Szemem már nem bírja,“ mondá „s ez az éjjeli munka teljesen el fogja rontani.“

Ekkor egy nap így szólt a fiú: „Apám, engedjél, hogy helyetted dolgozhassam, tudod, hogy majdnem úgy irok, mint te; én is el fogom végezhetni a munkádat.“ De az apa így válaszolt: „Nem fiam, neked tanulnod kell, tanulmányaid sokkal fontosabbak, mint ez a másolás. Nem venném a lelkemre, hogy csak egy órára is elvonjalak a tanulástól. Köszönöm fiam, nem engedhetem meg.“ A fiú tudta, hogy feleseléssel nem érhet el

semmit és nem állt elő többé kérelmével. De halljátok, mi történt. Lefeküdt az ágyba és tetette magát, hogy alszik. De nem aludt. Hanem leste, míg apja nyugalomra tér, a mikor ez megtörtént, megint felkelt, csendesen felöltözködött, lábujhegyen apja dolgozó szobájába surrant, az íróasztal elé ült és írni kezdett, apja kézírását lehetőleg utánzóván. Irt, egyre irt, s a cimszalagok szaporodtak előtte, csak néha tette le a tollat, hogy felmelegítse megdermedt kezeit, azután újra buzgalommal látott a munkához és mosolygott; százhátvan cimszalagot irt és egy korona meg volt keresve! Ekkor felkelt és helyre tette a tollat, lecsavarta a lámpát és az ágyához sompolygott.

Következő nap, ebéd alkalmával az apa megcirogatta Gyula arcát:

„Látod fiacskám, még elég gyorsan dolgozol. Tegnap két óra alatt egy harmaddal több annyi cimszalagot irtam, mint máskor. Még erőteljes vagyok és szemem se tagadja meg a szolgálatot.“

Felbátorítva a sikertől, következő éjjel is felkelt a fiú és hozzáfogott a munkához. S foly ez tovább, sok-sok éjjelen át. Az apa azonban nem vett észre semmit. Csak egyszer, vacsora alkalmával, kiállt fel:

„Mégis különös, mennyi petroleum fogy egy darab idő óta!“

Gyula összeresztent; de a beszélgetés

csakhamar más irányba terelődött. S ismét tovább folyt az éjjeli munka.

De ennek az éjjeli munkának nem maradt el a következménye. Gyula az alvási idő nagy részétől meg lett fosztva; reggel bágyadtan kelt fel és nehezére esett szemét nyitva tartani. Egy este — először életében — elaludt a széken. Az apa kissé gyengédtelesen ébresztette.

Gyula gyorsan összeszedte magát, s éjjel megint folytatta a munkát. De következő este ismétlődött a dolog, sőt még egyébb is történt: reggel későbbben kelt, nehézkesen tanult, s úgy látszott, mintha egyáltalán megunt volna a tanulást. Apja kezdte őt figyelni, azután megintette, végül pedig keményen megdorgálta.

„Gyula,“ szólt hozzá egy reggel, „mit mivelsz? Nem vagy már az, aki voltál, ez nem tetszik nekem. Gyermekeim a család összes reményeit beléd helyezik. Nem vagyok veled megelégedve. Értetted?“

E szemrehányásra, az első igazán szigorú feddésre, zavarba jött a fiú. S önmagába mondá: „Igaz, így nem mehet ez tovább; a titkolózásnak véget kell vetni.“ De ugyanaznap az atya örvendező hangon felkiáltott: „Ebben a hónapban harminckét koronával többet kerestem!“ S erre egy csomó édességet rakott ki az asztalra, a melyeket azért vásárolt, hogy gyermekeivel a keresletlőbbletet ünnepelje. A kis gyerme-

Krónika a hétről.

— Fővárosi levél. —

Mindenszentek napja is elmúlt és csodálatosképen nem köszöntött ránk a kemény, csikorgó tél, habár még egy-két héttel előbb kísértett és az emberek teljes előkészületeket tettek a fagyos vendég fogadására; már t. i. a kiknek módjukban állott előzetesen berendezkedni a kellemetlen tél fogadására. A természet azonban megcsúfolt, felültetett bennünket, olyan idők járnak, mintha az ős halódnék, holott már egyszer meghalt az idén a mélabus ős. Ennek az enyhe téli időnek a fővárosi sztrájkolók örülhetnek módfelett, kik a városliget mentén elhuzódó hatalmas vendéglői kerthelyiséget szokták tanyáikul felhasználni és nappal-éjjel bizonylsten szabad ege alatt várják ügyük jó vagy rossz eldőlését. Mert hát most napi, sőt órarenden vannak a sztrájkok. Ezért nem kell csodálkozni, hogy Polónyi Géza igazságügyminiszter sztrájk-törvényt akar alkotni.

*

A legutóbbi parlamenti ülésen szóba is hozták ezen ügyet. A képviselőház java része természetesen testestől-lelekestül ellene van a sztrájknak, Polónyi még inkább, habár azt hangoztatta, hogy az általa alkotandó sztrájk-törvény mindenképen a munkásság javát fogja célozni. Hogy ez csakugyan így lesz, azt a szocialisták nem igen hiszik, mert ellenkezőleg, szilárdul meg vannak győződve, hogy az igazságügyminiszter irgalmatlanul odahatni fog, hogy a munkaadók érdeke minél hathatósabban megóvassék.

*

A képviselőház, a sajtó, a nyilvánosság legaktuálisabb kérdése az ujonclétszám felemelés. Találgatják, kérdezősködnek, érdeklődnek, vajjon az új közös hadügyminiszter kéri fogja-e a létszám felemelést, s ha igen, a magyar kormány elfogadja-e, s ha igen, elfogadja-e a Ház s hányan s kik lesznek ellene. Ebben az ügyben különben Vázsonyi Vilmos meginterpellálta a kormányelnököt. Wekerle Sándor miniszterelnök nyomban választott az interpellációra és iparkodott megnyugtani a kedélyeket, hogy a mostani kormány nem vállalt garanciát az ujonclétszám felemelését illetőleg, ha csak valóban szükség volna erre. Tekintve, hogy a szükségesség fogalma igen tág kérdés, hogy Schönaich közös hadügyminiszter miként

fogja indokolni az ujonclétszám felemelésének szükséges voltát. Amennyiben erre kerülne a sor, ez kétségkívül sok vizet fog zavarni a parlamentben és nem kell nagy jóslási tehetség annak megjövendölésére, hogy szakadást fog jelenteni egyes pártokban. A parlamentnek sokkal fontosabb teendői vannak egyelőre; főleg az általános választói jog megalkotása képezi a képviselőház leglényegesebb feladatát s csak azután tárgyalhatók egyebek, ha rájuk sor kerül. A katonai létszámfelemelés pedig egyáltalán nem is volna tárgyalható, mert ez kérdés ennek az országgyűlésnek a munkaköréből kikapcsolatott.

*

A földmivélsügyi miniszteriumban most anketéznek a lóversenyügy tárgyában. Arról van szó, hogy az olcsóbb helyen eltörüljék-e a totalizateur intézményét. Nagy viták folytak e körül. Az érdekelt lóversenytulajdonosok, sport férfiak amellet kardoskodnak, hogy továbbra is fenn kell tartani a totalizateur, míg a valóban szakférfiak, akik erkölcsi szempontból mérlegelik a dolgot, a legerősebben ellene vannak ennek az intézménynek, mely a szegényebb néposztályt a romlásba dönti, züllésre kárhoztatja, sikkasztókat, rablókat nevel és drága idejét elvonja a termékenyítő, hasznos munkától. Ugy hisszük, hogy az erőteljes mozgalomnak, mely az utóbbi időben a totalizateur intézménynek az olcsóbb helyeken való megszüntetése érdekében indult, mihamarabb meglesz a kellő eredménye, főleg akkor, midőn a főváros polgármestere és főkapitánya is ellene szólaltak fel. Ha eltűnik ez az átkos intézmény, egy rosszal kevesebb lesz az országban, de még mindig marad elég rossz, a mi ellen küzdeni kell.

A vármegyei közgyűlés.

Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága K a p o t s f y Jenő főispán elnökle alatt, november hó 5-én tartotta évnegyedes rendes közgyűlését, melyen a bizottsági tagok rendkívüli nagy számban jelentek meg, amit bizonyára leginkább az a körülmény okozott, hogy ekkor leplezték le néhai M a r Gyulának, a vármegye volt alispánjának B a c s k a y Gyula festőművész által nagy gondal készített, sikerült arcképet.

K a p o t s f y Jenő főispán megnyitó beszéde után G a l István törvényhatósági

kek ujjongtak és örömlükben összecsapták kezecskéiket. Gyula azonban látta, hogy az igazság felderítésével egy szép családós foszlanék zéjjel, tehát hallgatott.

Folytatta éjjeli munkáját, de nappal annyira álmos lett, hogy tanárjai panaszkodtak e miatt az apjánál.

»Gyula, látod mennyire kinlódok és robotolok a családomért, s te nem akarsz jó magaviselettel és tanulással segítségemre lenni. Nincs szived érettem és szegény anyáért.

Gyula visszafojtotta vallomását és ismét hallgatott. Két hónapi éjjeli munka következett erre, a fiu mindinkább gyengült és keserü szemrehányásoknak volt kitéve. Némán türte; lesoványodott, alig volt képes egyenesen állni. Éjjeli munkája közben egyszer kiesett a toll kezéből, feje az asztalra hanyatlott és elaludt. A mikor hirtelen felebredt, véletlenül ledobott egy könyvet a földre. Megszéppent, de nem volt elég ereje, hogy felkelhetett volna.

Hirtelen sikoly rebtent el ajkáról és ijedten átölelte tartotta.

»Oh, atyám, atyám bocsáss meg! kiáltott fel atyját látva.

»Te, te bocsássál meg! mondá könnyezve az atya, a gyermek hajfürtjeit csókokkal halmozva el. »Mindent megérték, mindent tudok már most. Én vagyok az, a

ki bocsánatotat kéri, drága kincsem, én egyetlen, édes kis fiacskám!«

S kezénél fogta a fiut, vezette vagyis inkább vitte az anyjához, ki ágyában feküdvé, éppen felébredt.

»Csókold meg anyjuk ezt az anyagi fiut, ki három hónap óta nem alszik és helyettem dolgozik, mialatt én elkeseritem a szívét, neki aki segít titeket fentartani.«

Az anya szívéhez szoritotta; soká, soká képtelen volt beszélni; azután mondá:

»Térjél nyugalomra gyermekem; eredj és kiméld magad — érettünk.«

Az apa karjára vette, elvitte a szobájába, lefektette ágyába, megigazitotta a vankosát és gondosan betakarta.

»Köszönöm atyám, köszönöm szépen rebergé a fiu. »De most feküdjél le te is. Boldog vagyok. Feküdjél le atyám!«

De az atya látni akartá, hogy fia elalszik, ágyánál maradt, s kezeit cirógatva, susogá:

»Aludjál fiam, aludjál!«

És Gyula végre elaludt. Annyi idő, oly sok álmatlan hónap után végre nyugodtan aludt és édesen álmodott. S amikor felébredve, kinyitotta szemeit, látta édes atyja ős fejét, aki az éjjeli fia mellett tölthette s az ágyszéléhez támaszkodva még aludt — egészen közel a fia szívéhez.

bizottsági tag mondotta el szép ünnepi beszédét, miközben lehullott a lepel Maár Gyula arcképéről.

Ezután Széchenyi Aladár gróf az alispáni évnegyedes jelentéshez szólott. Indítványára a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a függetlenségi elvek törhetetlen bajnokának, a nemrég elhunyt Szalay Károly törvényhatósági bizottsági tagnak érdemeit jegyzőkönyv leg megörökíti s hogy a családhoz részvétiratot intéz. Ugyancsak Széchenyi Aladár gróf indítványára felirat fogintéztetni a kormányhoz az iránt, hogy a kivándorlás ijesztő mérvének megakadályozása végett, törvényhozási uton a kellő intézkedéseket sürgősen tegye meg.

Rusa Ernő dr. a tűzvédelemre vonatkozó szabályrendelet ellen azt az üdvös indítványt tette, hogy szabályrendelet helyett tűzoltó egyesületek szervezéséről és jó tűzoltó eszközök beszerzéséről gondoskodjunk, amely többet ér akármilyen szabályrendeletnél.

Madarász Andor a pénzügyminiszter által, a vármegye megkérdezése nélkül, a főszolgabirói hivatalok mellé beosztott járási számvevők kinevezése ellen szólalt fel. Mert ebben a vármegye autonómiájának megsértését látja.

A főispán bejelentette, hogy a vármegye méltóan képviselve volt II. Rákóczi Ferenc fejedelem és bujdosó társainak temetési ünnepélyein s hogy a fejedelmi hamvakra a vármegye nevében koszoruk helyeztettek.

A közigazgatási bizottságból folyó év végével kilépő öt tag: Csorba Ede, Chernel Gyula, Inkey József báró, Somssich Andor és Tevely Béla dr. helyeire, két évi időtartalomra ugyancsak nevezettek választattak meg, a Szalay Károly halálával megüresedett helyre, egy évi megbizatással pedig Makfalvay Géza lett megválasztva.

A somogygyeai általános tanító egyesület kérelme folytán, a tanítói fizetés rendezése iránt, a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felirat intézése határozatott el.

Több hegyközség kérelmére megengedett a hegyőröknek a hosszú lőfegyver viselése, amelynek szükségességét az érdekelt községek azzal indokolták, hogy ezt a hegy- és mezőőrök tekintélyének emelése is megkívánja.

A kéményseprési szabályrendelet Szabados Imre tűzoltó szövetségi elnök némely módosításával, elfogadtatott.

A vármegyei pénzekből 300 ezer korona a budapesti központi hitelszövetkezethél, a többi pedig a három kaposvári, továbbá a nagyatádi és szigetvári takarékpénztárnál fog elhelyeztetni.

A szigetvári polgári leányiskola folyó hó 11-iki felavatási ünnepélyére Sarközy Béla alispán vezetése mellett Csorba Ede, Bakonyi Ferenc, Rusa Ernő dr., Németh István, Ehn Kálmán dr. és Pete Lajos bizgok kérték fel.

A közgyűlés berekesztése előtt, a főispán Ehn Kálmán dr., a csurgói járás orvosát vármegyei tb. főorvossá nevezte ki, aki a hivatalos esküt nyomban letette.

H I R E K.

— A közig. bizottság ülése. A vármegyei közigazgatási bizottság november hó 14-én tartja havi rendes ülését.

— Uj lap. Nagyatádon »Nagyatádi Hirlap« címmel uj társadalmi hetilap indult meg. E hó 8-án jelent meg a 2-ik száma.

— Nyomdász bál Kaposváron. A közelgő farsang ujdonságot hoz a mulatni vágyó fiataloknak. A helybeli nyomdászok gazdag műsorral egybekötött fényes táncestélyt rendeznek a »Korona« szálló összes termeiben jauuár hó 5-én.

— **Rákóczi ünnepély a Katholikus Körben.** A »Kaposvári Katholikus Kör« f. hó 11-én, vasárnap délután 4 órakor a városháza dísztermében Rákóczi-ünnepélyt rendez, melynek műsora: 1. Hymnus. Éneklő az ünneplő közönség. 2. Ünnepi beszéd. Tartja Melhárd Gyula, attaljai esperes. 3. »Rákóczi.« Irta és szavalja Mozsgay Gyula. 4. Türogtató. 5. »A drága hamvakhoz.« Irta és előadja Rozgonyi György nagybajomi plébános. 6. A Márvány-tenger partján (A bujdosás története.) Felolvassa Danka István tanár. 7. Várady Antal: Rákóczi Ferenc Rodostón. Szavalja Pálffy Mária urhölgy. 8. Elnöki zárszó. 9. Rákóczi-induló. Előadja Barcza és Babári zenekara. Belépti-díj nincs, de szíves adományok a kör könyvtárának gyarapítására köszönettel elfogadtnak.

— **Nem szerződnek az aratók.** Somogy-, Tolna-, Veszprém-, Fehér és Pestvármegye földmunkásai október 28-án Székesfehérvárott értekezletet tartottak az aratási szerződések ügyében. Ötvenöt község, százhuszonhárom küldöttel volt képviselve. Az értekezleten elhatározták, hogy karácsony előtt szerződéseket nem kötnek és akkor is olyat, a melynek alapját a megállapított minta képezi és e szerint ingyen munkát nem végeznek, tizeden aratnak és a pálinkát, mint szervezeteikre ártalmat, a megállapított komencióból kihagyják. Azután a cselédszerződést és a napszámberéket állapították meg, melyek szerint a földmunkás-gazdasági helyzete tetemesen javulna. Az értekezlet elhatározta, hogy agitációját a földmunkások között nagyobb erővel folytatja, hogy előre jól megkötött szerződésekkel a sztrájkot és az ebből folyó büntetést elkerüljék.

— **Rákóczi szobor.** A legendás kurucor ragyogó csillaga, akinek haló porai most tértek meg a haza földjébe, igazán megérdemli, hogy neki szobor állítsák a nemzet filléreiből. Szeged városnak társadalmi mozdult meg először, hogy a nagy fejedelmek, II. Rákóczi Ferencnek szobrot kell emelni. Szeged város törvényhatósága 20,000 koronát szavazott meg erre a nemes és hazafias célra. Most a törvényhatósági bizottság felhívást küldött Somogyvármegye törvényhatósági bizottságához, hogy filléreit juttassa el szegedi földre, hogy azokból mielőbb föllátható legyen Rákóczi Ferenc fejedelmünk szobra, tanítva minket kései utódokat arra, hogyan kell ezt a hazát szeretni, annak törvényeit tisztelni.

— **A Tulipánkert és a háziipar termékek.** Hazi ipartermékek kiállítását és árusítását közvetíti az »Országos Tulipánkert Szövetség«, hova a kaposvári fiók részéről női kézimunkák, kosarak, vagy bármely, Somogyban készült cikkek dr. Rus a Ernőné elnöknő útján felküldhetők.

— **A városi kezelő- és segédszemélyzet kérelme.** A polgármesterhez e hét folyamán egy terjedelmes kérvényt nyújtottak be a »Kaposvár rt városi kezelő- és segédszemélyzetének összes tagjai« aláírásával és a kérvény szövege nyomtatásban a városi képviselőtestületnek is el lett küldve. A kérvényezők keservesen panaszkodnak sanyaru helyzetük miatt és fizetés emelést kérnek. Hogy mennyiben van igazuk a kérvényezőknek, nem tudjuk és így érdemben a fizetés-emelésre vonatkozólag nem is nyilatkozhatunk.

— **Zárdaiskola felavatása.** A kaposvári zárdai iskola épületének felavatása f. hó 7-én szerdán ment végbe szép ünnepség keretében. Bécsy Marton, a zárdai igazgatója 8 óra után csendes misét mondott, azután pedig az előírt egyházi szertartás szerint beszentelte az épületet. A beszentelés után a szép számban egybegyűlt vendégek és a nagyobb növendékek az óvoda helyiségében foglaltak helyet, hol az igazgató beszédet intézett a növendékekhez, kifejtve az iskolának jelentőségét és áldásait és ebből

kifolyólag buzdítván a növendékeket az iskola jótéteményeinek megbecsülésére és felhasználására, valamint a hálás tiszteletre azok iránt, kik őket e jótéteményekben részesítik. Különösen is köszönetet mondott a veszprémi megyés püspöknek és az ő képviselőjében jelen levő Reinprecht Antal püspöki jószágkormányzónak az iskola felépítéséért, ugyszintén Kaposvár városnak az óvoda fentartásáért. A növendékek eközben szép vallásos és hazafias énekeket énekeltek, egy kis növendék pedig általános tetszést keltő szép beszédet mondott. Jelen voltak a város részéről Németh István polgármester és Berczk Sándor városi főmérnök, valamint Herbay Pál esperes és dr. Gulyás kir. tanfelügyelő, ki szép elismerő szavakban emelte ki a zárdai hazafias és vallásos működését.

— **Műkedvelő-estély.** A »Kaposvári Iparos Ifjuság Önképző Egylete«-nek műkedvelő osztálya 1906. november hó 11-én (vasárnap) Irányi Daniel-utcai helyiségében jótékony célú, zártkörű műkedvelő-estélyt rendez, mely alkalommal színre kerül: Turi Borcsa. Énekes népszimű 3 felvonásban. Irta: Gerő Károly. Kezdeté 8 órakor.

— **Érdekes könyvtár.** (Rejtvényvilág) a címe egy, a maga nemében egyedül álló szépirodalmi folyóiratnak. Érdekes tartalma dacára előfizetési ára egész évre csekély 2 korona. »Rejtvényvilág« állandó ingyenes mellékletének minden egyes megfűjtője, kivétel nélkül, értékes könyvjutalmat nyer. — A napokban megjelenő újévi füzetet bárkinek ingyen és bérmentve küldi »Érdekes Könyvtár« kiadóhivatala, Budapest, V., Kálmán-utca 2.

— **Somogy megyei tanítók rendkívüli közgyűlése.** A somogy megyei tanítók f. hó 6-án népes közgyűlést tartottak Cságo József elnöke alatt. A rendkívüli közgyűlés tárgya a tanítók fizetésrendezésének ügye volt, és az Arany Balint határozati javaslatát Szabad Sándor pótjavaslatával egyhangulag elfogadta a közgyűlés, és elhatározta, hogy a tanítók fizetésének gyökeres és gyors rendezése céljából a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a törvényhatóság útján feliratot intéznek. Meleg órációban részesült ezután Szalóky Dániel csokonyai ev. ref. tanító, kit a gyűlés elnöke szívélyes szavakban üdvözölt innen-onnan 40 évet betöltő tanítói működése érdemeit méltatva s felhívta a kartársakat, hogy a jubileumi ünnepélyen Csokonyánminél nagyobb számban vegyenek részt.

— **A »Kaposvári 48-as Függetlenségi Kör«** saját helyiségében 1906. év november hó 11 napján d. u. 4 órakor választmányi ülést tart.

— **Sikerült az Orsz. Posztókv. Aruháznak** (Bpest, Rottenbiller-utca 100. sz.) 1000 vég nagyon jó minőségű tartós férfi ruha szövetet egy csődbe jutott posztógyárostól poton áron megvenni. Ez okból szétküld vidékre utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő 3 méter, nagyon jó, tartós, remek mintázatú szürke, barna és drapp seviot szövetet. Sötétkéket vagy feketét 7 koronáért. A fenti céget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

K Ü L F Ö L D

A helyzet Oroszországban.

Az orosz kormányának szüksége van a birodalmi dumára, mert ennek összehívása nélkül nem tud kölcsönt kapni. Ezért hirdeti olyan tüntetőleg a képviselőválasztás elrendelését, ezért bizonyos a birodalmi дума összehívása. A kormány azonban arról is lehetőleg gondoskodni akar, hogy engedelmese többsége legyen. A belügyminiszterium-

ban most állítják össze a valószínű képviselőjelöltek névsorát és mindjárt intézkedés történik, hogy a kellemetlen jelöltek bírósági (vád alá helyezés) vagy közigazgatási (internális, száműzés) uton ártalmatlanná tétessenek. Ez a magyarázata a választási törvény azon módosításának, hogy nemcsak a vád alá helyezett, hanem a közigazgatási uton megfenyített választók is elveszítik a passzív választói jogot.

— **Kína nem kap alkotmányt.** A kínai császár ellentáll az orosz és perzsa példának. Nem ad alkotmányt birodalmának, de sőt a tartományi önkormányzat idejét sem látja elérkezettnek. Ez tünik ki mai pekingi táviratunkból, a mely sz rint császári rendelet jelent meg a tartományok közigazgatásáról. A rendelet azt mondja, hogy a nép nagy tömege a helyi autonómiára még nem eléggé érett, ezért kötelességévé teszi az alkirályoknak és a kormányzóknak, mérlegeljük, mily intézkedések szükségesek, hogy az autonómia életbeléptetése elérhető legyen. Az európai és amerikai parlamentáris és alkotmányos rendszerek tanulmányozására kiküldött bizottság jelentése tehát nem szűlte meg a várt eredményt.

K ö z g a z d a s á g.

Háztartási iskolák gazdák leányai részére.

A cím után ítélve azt kellene hinnünk, hogy hazánkban már működik ily iskola, vagy legalább tervbe van véve. Ennyire azonban, sajnos, még nem vagyunk.

Ez az életrevaló eszme egyelőre csak Németországban öltött testet, s — azt hiszem — nem végzek hiábavaló munkát, ha ez iskolákról egyet-mást elmondok.

Az említett háztartási iskola első és legfőbb elve, hogy megadja azokat a képességeket és ismereteket, melyek egy falusi háztartás helyes vezetéséhez szükségesek. Ezáltal nem akarják ugyan a házi nevelés értékét leszállítani, de bizonyos, hogy az öröklött kézi ügyességek ma már az élet semmi ágában sem elegendők.

Azonkívül ismeri mindenki a falusi nép szívósságát, melylyel nemcsak hogy csökönnyösen ragaszkodik a hagyományos régi szokásokhoz, hanem még a legüdvösebb újítások elöl is elzárkózik. A háztartási iskolák tehát a jómódu falusi népség részére valóságos áldást képeznek.

Az iskola első követelményei: rendszert, tisztaság és szorgalom, az intézet alapját képezik. Minden leány tartozik ágát és ruházatát magával hozni. A jól szellőző, tágas hálótermekben mintaszerű rendnek kell uralkodnia, valamint a tan-, vasaló- és éttermekben és azokban a helyiségekben is, hol a kézimunkát tanítják.

Réggel hat órakor felkelnek, a tanítványoknak gondosan fel kell öltözködniök, a szobákat rendbe hozniök és a reggeli elkészíteniök. Réggel hét órától a reggeli elköltésének idejéig — kilenc óráig — el kell végezniök a szükséges háztartási teendőket. Kilenc órától tizenkettőig a sorosokat a konyha veszi igénybe, míg a többiek varrási, vasalási vagy kerti munkákkal foglalatzkodnak, természetesen mindig megfelelő vezetés és tanítás mellett.

Ebéd után szünet, majd a haladók tanítása és a mosás és vasalás tanítása következik. Az esték a könnyű munka és társalgás mellett felolvasásoknak szentelvek és szép nyári estéken a tanítók vezetésével séta fejezi be a napi teendőket.

A tanítványoknak, szakaszonként minden ételt kell megfűzniök s meg kell tanulniök a gyümölcs-befűzést, élelmiszerek konzerválását, a hus megsűzését és fűtölését, mindezek legujabb, bevált rendszerek

szerint s azonkívül gyakorlatilag tanulják a fehér és barna kenyér sütését, valamint különös a kalmakkal a cukrász-sütemény készítését is.

A tej- és sajtgazdaság a legfontosabb tantárgyak egyike. A külön felszerelt majorban hetenkint kétszer készítenek vaját és sajtot, mely ott előállított cikkek nagy keresletnek örvendenek. A helység lakosai este elhozzák a tejet, mely nagy bődönyökbe öntetik és azokban marad reggelig. Másnap kikészítik a tejet vajjá, tejfölös, sovány és zsíros sajtokká, esetleg apró karika alakú sajtoskákká is.

Minden leánynak az intézetben való tartózkodása alatt hat pár harisnyát kell kötni, minden elszakítottat pontosan kijavítani, több kötényt, ágáthuzatot, ágyneműt stb. készíteni, s a varrásban már gyakorlati taknak alkalom adatik, hogy az intézetben való tartózkodásuk ideje alatt kelengyjüket elkészíthessék.

Előmozdítják a szellemi és kedély életet, a háztartási forgalmon kívül, melynek jellege a rendezett viszonyok közötti háztartásnak felel meg, ismeretterjesztő olvasmányok és a tanítás által. Ez utóbbit az alkalmazott tanítónőkön kívül önkéntes segédek is végzik. A tanítás kiterjed fejbéli számításra, kesebb dolgozatok és levelek fogalmazására és háztartási könyvek és számlák vezetésére is.

Igy gondoskodnak külföldön a nép neveléséről, tanításáról és jóllétéről. Nem lehetne ez nekünk magyaroknak is példa, a melyet követnünk érdemes volna. Hiszen a mi kisebb gazdáink helyzete csakugyan megérdemelné, hogy azon ilyen praktikus és nem áldozatot követelő ujitásokkal javítsunk. A haladó kultúra a legszegényesebb gunyhó ajtaján is kopogtat és bebocsátást követel. Boldog csak az a nép, mely szívesen nyit előtte kaput, ajtót és tart karokkal fogadja.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Rheumát, Csúzt, Köszvényt

föltétlenül és biztosan gyógyít a híres és minden házban nélkülözhetetlen —

Dr. Arányi herkulesfürdői
Rheum-Olaj.

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és derékfájásnál, ütés, erőltetés, ticamodásoknál, fül-fájás és fülzugás, fej- és fogfájásnál. Kapható a készítőnél: —

Balla Sándor gyógyszer-tára HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELY, Kossuth-tér.

Ara egy üvegnek 2 korona. — Próbáüveg 1 korona 6 koronás rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve.

Kaposvári főraktár:

BABOCHAY KÁLMÁN és **SZABADOS IMRE** gyógyszer-tárában.

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti

„Styriai“ kötőgép

Árjegyzék ingyen. — Kedvező fizetési feltételek.

Első styriai kötőgépgyár

magyarországi képviselője,

FOGL J. L. műgépez

Budapest, VI. Csengery-utca 54.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű férföltöny, felöltő vagy télikabát

Krausz F. és Társa

szabóüzlete,

Budapest, Kerepesi-ut 69.

Vidékre mintákat mértékvételi utasítással bérmentve.

Sok szenvedéstől szabadul meg

ha megismeri az

Universal-Fluid

bedörzsölő szert,

mely enyhít: csúzt, köszvényt, rheumát, fog- és fejfájást és makacs bőrvizsbetegséget. A kimerült izmokat és idegeket felüldíti és erősíti, a mit számos elismerő és hálairat igazol. Egy kis próba üveg ára 40 fillér, egy decis üveg 1 K 50 fillér.

Főraktár: Budapest, TÖRÖK J. gyógytára, Király utca 12. és — Andrassy-ut 26. —

Vidékre 3 nagy üveg 4 K 50 f., 12 kis üveg 5 K-ért portó és csomagolás költségmentesen küld a

„VÖRÖS KERESZT“ gyógytár,

— TEMESVÁR. —

Ravas róka

az ember mégis, hogy a

Ceres-étel-

zsírt

(kókuszdiókból) is feltalálta. Minden étel, mit vele készítünk, könnyen emészthető és jóízű.

Schicht György „Ceres“ tápszer-művek osztálya, Aussig E/m.

Morgos József

elsőrendű polgári-, papi- és katonai egyenruha-szabó

Kaposvár, a megyeház mellett.

Ajánlja nagyválasztékban felszerelt raktárát a legkitűnőbb honi és angol szövetekből. Diszmagyar öltönyök és liberriák legjutányosabb ár mellett készíttetnek.

Ne mulasszon el kérni ingyen

és bérmentve prospektust és
mintákat a **legjobb stíriai**

férfi és

nőilodenből

vadászatra, turisztikára és
erdészetre, valamint az összes
divatszövetekből férfi és gyer-
meköltönyökre, felöltőkre, —
ulsterekre, a legolcsóbbtól a
legfinomabb minőségig, az
általánosan jóhírnévnek ör-
vendő első és legnagyobb
loden kiviteli cégtől — — —

Oblack Vince,

cv. és kir. udvari posztózállító

Graz, Murgasse 9/c.

Ha

köszvényben, reumában,
= ischiasban szenved =

vegyen egy üveg
dr. FLESCH-féle

köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát,
kéz-, láb-, hát-, és derékfájást,
kezek és lábak gyengeségét,
fájdalmakat és daganatokat
biztosan gyógyít. Hatása a
legrövidebb idő alatt észlel-
hető. — Kapható

dr. Flesch E. M.

„Magyar Korona“ gyógyszertárában
Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2
korona. Huzamosabb haszná-
latra való „Családi“ üveg ára
5 kor., 3 kis, vagy 2 „Családi“
üveg rendelésnél már bér-
mentve utánvétellel küldjük.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek

== e lap ==

kiadóhivatalában.

Ismét

óriási szerencse GAEDICKE-nél.

A szerencse által oly kiválóan kedvelt gyűjtődém az utóbbi két
sorsjátékban annyi főnyereményhez jutott, hogy szinte szállóigévé vált ez
a mondás:

Naponta egy főnyeremény Gaedickenél.

Csak az

utolsó két sorsjátékban

a következő főnyereményeket fizetem ki t. vevőimnek:

A legnagyobb főnyereményt

400.000 K-t a 19406 számra

90.000	koronát a	3148	számra
60.000	„ „	3952	„
50.000	„ „	64714	„
30.000	„ „	42778	„
30.000	„ „	88837	„
25.000	„ „	15900	„
20.000	„ „	88000	„
15.000	„ „	43841	„
15.000	„ „	95793	„
15.000	„ „	115220	„
15.000	„ „	121497	„
15.000	„ „	97214	„
10.000	„ „	35828	„
10.000	„ „	71772	„
10.000	„ „	42529	„

A ki egy főnyereményhez akar jutni, az játszék feltétlenül Gaedicke
szerencsegyűjtődéjében, mert eddig ott nyerték, bebizonyíthatólag, a leg-
több főnyereményt.

Az I. osztály huzása már

november hó 22. és 23-án kezdődik.

A sorsjegyek ára:

Egy egész	Egy fél	Egy negyed	Egy nyolcad sorsjegy
12.—	6.—	3.—	1.50 korona.

Minden vevőimnek postabefizetési lapot küldök, mely által pénz-
küldemények postadíjmentesen utalhatók át.

Vevőköröm sorsjátékról-sorsjátéokra nagyobbodik, mely
körülmény fényes bizonyítéka annak, hogy gyűjtődém a lakos-
ság minden rétegében közkedveltségnek örvend.

Kísérlelje meg egyszer szerencsését Gaedicke szerencsegyűjtődéjében
s Ön bizton számíthat eredményre.

GAEDICKE bankház

== Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11. ==

RÓZSA JÁNOS

Kaposvár, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

vegyészet **ruhatisztító** **és gőzműfestő intézetét,**

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok nem ütnek vissza.

Kérem a modern vegytisztítást ne tessenék a szabófolt tisztítással összetéveszteni.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

WÁGNER a „Hangszer Király“

összeválogatott

iskola-hangszer

csoportja

15 drb összesen csak 5 forint

és pedig:

- 1 iskola-hegedű jávorfából jó hanggal,
- 1 hegedű vonó, bükkfából tolokával
- 1 hegedű tok, amerikai bőrvászonból, vonótartóval,
- 1 hegedű hangoló-sip tokban,
- 2 „ nyereg, szép faragott minta,
- 1 „ gyanta, különleges, dobozban,
- 1 „ hangtompító, finom ébenfából,
- 6 „ hur, igen jó minőségű,
- 1 hasznos ajándék deákok részére.

15 darab összesen csak 5 forint. Ugyanezek még finomabb kivitelben 8 forint.

Legújabb szabadalom. hangszeremen egy órai gyakorlat után bárki játszani tud.

Arjegyzéket ingyen küldök.

WÁGNER a „Hangszer Király“

Budapest, VIII., József-körút 37/39.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

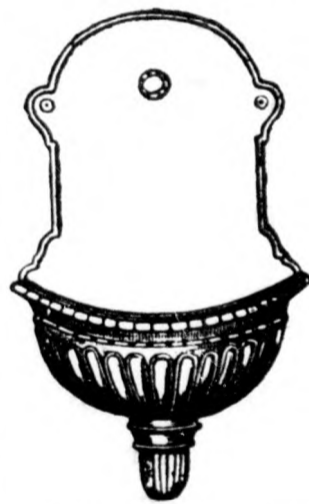
Részletfizetésre

porcellán és üvegszervizek, lámpák, china-ezüst.

Kérésre képes színes árlap ingyen. Ugyanitt utazók felvétetnek, kik vendéglősöket, ker kedőket és henteseket látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek.

1 kiló világhírű szegedi paprika 3 frt utánvétellel. Ivánkovits Károly és fia, Szegeden.

Nyomdai munkákat
jutányos áron készít
Hagelman Károly
könyvnyomdája
Kaposvár.

TAKY FERENCZ

okl. gépész, villany- és vízvezetékszerelő
KAPOSVÁR, KORONA-UTCZA 14. SZ.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a jelen kor igényeit teljesen kielégítő

villany, vízvezeték, telefon
és villamos-esengő felszerelésére, valamint bicikli, varrógép, villany- és benzínmotor, ugyszintén min denemü mechanikai gépek javítására

Electrotechnikai Műhelyt

rendeztem be.

A városi villanytelep szolgálatából kilépve, ezen nagyszabású műhely felállítására azon cél vezérelt, hogy bő tapasztalataim s szaktudásom révén városunkban egy oly iparágat honosítsak meg, melyet a nagyközönség eddig nélkülözni volt kénytelen.

A villamos világításnál előforduló zavarokat a leggyorsabban és legjutányosabban eszközölöm.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Taky Ferencz

okl. gépész, villany- és vízvezetékszerelő.

Magánvízvezetékek felszerelését igen jutányos áron vállalom el.